

Věc: bakalářská práce – posudek vedoucího práce

Název bakalářské práce:

Pohřební ritus mladohradištního období v jižních Čechách

Autor: Michaela Bešťáková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Fakulta filozofická

Archeologický ústav FF

r. 2014

Volba tématu

Zvolené téma patří do studia dějin osídlení a hmotné kultury v regionu jižních Čech. Jedná se o pokus popsat a vyhodnotit současný stav poznání raně středověkého pohřebního ritu na základě dostupných pramenů a odborné literatury.

Téma lze hodnotit jako badatelsky nadregionálně závažné a přínosné pro studium populací a poznání materiální kultury, která proměny pohřebního ritu v průběhu raného středověku doprovází.

Metodologie

Bakalářská práce je koncepčně rozdělena do několika bloků, v nichž M. Bešťáková použila různé metodologické postupy. V nich prokazuje znalost jak odborné archeologické a historické literatury, tak pramenů hmotných. Vedle deskripčních a analytických metod považuje za samozřejmou aplikaci statistických (tabulkových a grafických) a komparativních postupů za účelem dosažení co nejobjektivnějších poznatků o chronologicko-typologickém vývoji i proměnách dobového pohřebního ritu. To jí umožnilo v závěrečné syntéze zasadit archeologické poznatky z jihočeského regionu do širšího historického rámce raně středověkých Čech.

Práce je doplněna tabulkami, grafy a obrazovými přílohami, jež dokládají, že autorka podrobně zná prezentovanou problematiku.

Forma bakalářské práce

Absolventská práce obsahuje 103 stran textu (včetně seznamu pramenů a literatury) a 69 obrazových příloh. Splňuje tedy požadavky na rozsah bakalářské práce. Je členěna do 9 kapitol s připojeným seznamem použitých pramenů, literatury a obrazových příloh.

Koncepce je zřejmá již z obsahového přehledu; členění na příslušné kapitoly a podkapitoly má logickou návaznost, odrážející jako celek snahu o kompletní pojetí řešeného problému s důrazem na dvě vzájemně propojená témata, tj. na prostorové doklady pohřebního ritu (umístění a uspořádání pohřebiště, podoba a

úprava hrobu, orientace ad.) a na doklady movité povahy (od charakteru lidských ostatků a způsobu jejich uložení až po výbavu, milodary apod.).

Formální stránka bakalářské práce zahrnuje vedle rozsahu a koncepčního pojetí i pohled na nezákladnější složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Jazykové vyjadřovací prostředky M. Bešťákové považuji za výborné s bohatým slovním rejstříkem. Čtivá forma při tom dodržuje správnou oborovou terminologii, jíž je věnována i samostatná kapitola. Vedle několika drobností (překlepy, interpunkce) se v odkazovém aparátu vyskytují pouze drobné nedostatky¹.

Celkově lze hodnotit formální stránku předložené bakalářské práce za splňující požadavky na její obhajobu. Pokud by autorka s tématem pracovala dál, doporučuji doplnit a opravit shora uvedené drobné nedostatky v gramatice a citačním aparátu.

Obsah bakalářské práce

V obsahové části se autorka opírá o kvalitní znalost historicko-archeologické problematiky zájmového tématu. To dokládají všechny části předložené práce. Metodiky, zvolené k naplnění jednotlivých kapitol, považuji za správné a prokazující nejen komplexní autorčin pracovní záběr, ale i pozitivní pochopení místa archeologie v rámci studia uvedené problematiky.

Za přínosné lze považovat především to, že M. Bešťáková prostřednictvím heuristických metod (jí provedený soupis pohřebišť) a různorodých rozborů (sídelně-topografických, sociálních, materiálových) přehledně (textově, tabulkově, pomocí grafů) v samostatné kapitole analyzovala stávající dostupná fakta o mladohradištním pohřebním ritu v jižních Čechách a v závěru začlenila konkrétní poznatky i do širšího rámce historicko-archeologického studia raného středověku v Čechách.

Závěrečné zhodnocení

¹ Opravy jsem označil červeně do posuzovaného rukopisu. Na tomto místě uvádím jen výběrově:

a/ často se opakujícím nedostatkem je to, že autorka v textu odkazuje na kolektivní práce několika autorů nejčastěji ve formě např. „Kuna a kol. 2005“ (s. 12), ale v seznamu literatury je uvedeno celkem 9 spoluautorů (s. 96). Tato nejednotnost v textových odkazech a seznamu literatury znepřehledňuje čtenáři orientaci v odkazovém aparátu a ten, kdo podrobněji problematiku nezná, by nemusel případný textový odkaz (uvedený v závorce v textu) v závěrečném seznamu literatury správně identifikovat.

b/ v odkazovém aparátu v textu (v závorkách) nejsou celkem 10x uvedeny strany; v seznamu literatury chybí citace rozsahu stran u příslušné studie ve 3 případech

c/ na několika místech, kde autorka uvádí badatele a jejich teorie, je vhodné odkázat na jejich původní díla (např. Lüssner, Virchow, Eisner na s. 9), než uvést jediný titul, odkud informace jednotně přejala (např. Měřinský 2002 na s. 9); stejně tak zvl. s. 38 ad.

d/ špatné citace v odkazovém aparátu, které mohou způsobit stejnou nepřehlednost, jakou uvádím v bodě „a“; například: na s. 44 Dubský 1925 (v seznamu 1924-1925); na s. 76 Miltner 1862 (v seznamu 1862-1863); na s. 77 Profous – Svoboda 1967 (má být 1957); na s. 77 Želízko 1925 (v seznamu 1924-1925).

e/ v seznamu literatury chybí 2 tituly odkázané v textu (Lutovský 1993; CDB I) a naopak v seznamu literatury jsou uvedené 4 publikace, které se vůbec neobjevily v textu.

f/ jedna hrubá pravopisná chyba (je v normě)

S ohledem na shora uvedené hodnotím předloženou
bakalářskou práci M. Bešťákové známkou:
výborně

Otázky k obhajobě:

1/ Přinesl archeologický výzkum mladohradištního pohřebního ritu v jižních Čechách informace, které obohacují stávající poznání v nadregionálním chápání specifických dokladů hmotné kultury, o sociálně-společenských poměrech apod.?

V Českých Budějovicích 6. 6. 2014

doc. PhDr. Rudolf Krájic, CSc.